"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year $4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стоваришення "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік $4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЛУЇС НА СЛУЖБІ У КАПІТАЛІСТІВ.

Найбільше лихо зорганізованого робітництва в Канаді і Злучених Державах є в тім, що в своїй боротьбі за більший кусок хліба воно має проти себе не лише капіталістів і цілий державний апарат, але й... своїх власних юнійних провідників. На чолі найбільших юній і цілих юнійних федерацій в цих краях стоять крайні консерватисти і реакціонери, які своїм назадництвом куди перевисшають либеральну буржуазію. Ця реакційна юнійна бюрократія пильно дбає про те, щоби капіталістам не сталася зі сторони робітників яка "кривда". Коли приходить до боротьби між робітниками і працьодавцями — часто проти волі юнійної бюрократії — то екзекутива юнії має на увазі інтереси не робітників, але капіталістів. І вона уживає всеї своєї сили і впливу, щоби інтереси капіталістів охоронити. За найкращий примір цего може послужити відношення президента майнерської юнії "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" Джана Л. Луїса до страйкуючих майнерів в Новій Скошії.

Як відомо, робітники в сталівнях "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен" в Сидней, Н. С., вийшли на страйк, домагаючися від компанії підвижки платні, 8-годинного дня праці і признання юнії. Щоби зломити цей страйк, компанія постаралася, що в страйковий терен наслано сейчас військо та провінціональну поліцію. Таким робом проти несповна 3.000 сталевих робітників стали до боротьби могуча компанія "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен" і провінціональне та домініяльне правительства. Тоді на поміч сталевим робітникам стали майнері в окрузі Кейп Бретон, які також працюють для "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен". Вони зажадали від домініяльного і провінціонального правительств відтягнення зі страйкового терену війська та провінціональної поліції і на попертя своїх домагань вийшли на страйк. Цей крок майнерів Кейп Бретону був зовсім на місци, — бо хто-ж инший стане в обороні робітника, як не його товариш недолі, другий робітник? А що майнері в Кейп Бретон були найблизшими товаришами недолі вийшовших на страйк сталевих робітників в Сидней, тому вони й перші зажадали відтягнення війська і самі вийшли на страйк.

Зрозуміла річ, що такий солідарний виступ майнерів не був в смак "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен", яка за всяку ціну хотіла зломити страйк сталевих робітників. І що-ж робить тоді оця сталева корпорація? Маючи за собою провінціональні і домініяльні власти, вона насамперед постаралася о те, що арештовано провідників страйкуючих майнерів, президента 26. дистрікту "Ю. М. В. оф А." Д. Ливінгстона і секретара того-ж дистрікту Дж. Б. МекЛаклена. Та цего сталевій корпорації було ще за мало. Вона бачила, що страйкуючі майнері тримаються дуже добре і самим арештованням їх двох провідників страйку зломати не можна. Тоді "Б. Е. С. К." звернулася о поміч в розбиттю страйку до президента "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" Джана Л. Луїса. І той, як послушний агент капіталістів, сейчас звернувся до екзекутиви 26. дистрікту "Ю. М. В. оф А.", щоби вона негайно відкликала страйк майнерів в Кейп Бретон, бо, мовляв, страйк цей нарушує угоду з компанією і противиться тій лінії, якої придержується супроти вуглевих компаній майнерська юнія.

Розуміється, що приказу Луїса майнері в Новій Скошії не послухали. Арештования Ливінгстона і МекЛаклена та розпорядок Луїса лише скріпили солідарність майнерів. На знак протесту проти арештования майнерських провідників вийшли на страйк і ті майнері, що ще остали були при праці. Крім цего, робітники по цілій Канаді почали домагатися відтягнення війська зі страйкового терену в Новій Скошії. Навіть Ремісничо-Робітничий Конгрес Канади, на чолі якого стоїть такий консерватист, як Там Мур (канадійський Гомперс), — а й він зажадав від правительства відтягнення війська з Нової Скошії. За ініціятивою президента 18. дистрікту "Ю. М. В. оф А." Шермана, в західній Канаді пляновано скликати конференцію всіх робітничих організацій, цілию котрої було би вирішити, в який спосіб робітники західної Канади мають помочи своїм страйкуючим товаришам в Новій Скошії. Що найменше сподіванося, що майнері 18. дистрікту "Ю. М. В. оф А." (в Альберті і Брітіш Колумбії) вийдуть на симпатичний страйк, щоби добитися відтягнення війська з Нової Скошії. І ще заки майнерська екзекутива 18. дистрікту зібралася на засідання і заявила своє становище до страйку в Новій Скошії, майнері в Дромгелер, Алта., члени "Ю. М. В. оф А.", вийшли на власну руку на страйк. Цей факт найкраще свідчить, що рядове робітництво в цілій Канаді стоїть солідарно за страйкерами в Новій Скошії.

Але Луїс, ставши раз орудлям "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен" в розбиванню страйку, вірно сповняє свою песю службу і пильно дбає про те, щоби члени його організації в якій би то не було части краю не помогли чим страйкерам в Новій Скошії. І ось зачувши про плянований страйк майнерів в 18. дистрікті, на заході Канади, Луїс чимскорше телєграфує до президента того дистрікту Шермана, щоби він і не думав про якийсь симпатичний страйк. Мало того. В телєграмі Луїс забороняє навіть Шерманови скликати робітничу конференцію, яка мала вирішити становище робітників в західній Канаді до страйку в Новій Скошії. І в цім случаю екзекутива 18. дистрікту улягла Луїсови. По засіданню екзекутиви, яке відбулось недавно в Келгари, Алта., президент 18. дистрікту Шерман оповістив, що симпатичного страйку майнерів в західній Канаді не буде. Рівночасно він повідомив всі підчинені йому юнійні льокалі, щоби не виходили на страйк, а страйкуючим вже майнерам в Дромгелер приказав вертати до роботи, що вони і зробили, не маючи иншого виходу. І так Луїсова робота в користь "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен" принесла вже деякі овочі. Капіталісти можуть радіти, що їх наймит — голова великої майнерської федерації — добре виконує ролю їх оборонця і зрадника робітничої кляси.

Але недопущенням до страйку майнерів в західній Канаді, Луїс не розбив ще страйку майнерів і сталевих робітників в Новій Скошії. Щоби осягнути це, він хопився за найдрастичнійший спосіб, який лише був йому доступний. Бачучи, що майнері в Новій Скошії не вертають до роботи, Луїс відібрав (покищо листовно) від теперішної екзекутиви 26. дистрікту "Юнайтед Майн Воркерс" дистріктовий чартер і усунув автоматично всіх урядників дистрікту з їх урядів. Рівночасно він назначив Силбі Беррета з Глейс Бей провізоричним президентом дистрікту і повідомив Дена Ливінгстона, дійсного президента 26. дистрікту, щоби передав Берретови всі гроші, рекорди і документи, як також офіс з річами та иншу власність дистрікту. Таким робом Дж. Б. МекЛаклен і Ден Ливінгстон, секретар і президент 26. дистрікту "Ю. М. В. оф А.", як також инші дистріктові урядники зістали прогнані Луїсом зі своїх урядів лише за те, що виконуючи волю майнерів 26. дистрікту, поміли домагатися від правительства відтягнення війська зі страйкового терену і на попертя свого домагання проголосили страйк.

Та самий цей вчинок Луїса не був би ще такий ганебний, як би він відбувся без жадного "аргументования" зі сторони Луїса. Коли-ж читати лист, який вислав Луїс до президента 26. дистрікту Ливінгстона (яким він усуває цего послідного і цілу дистріктову екзекутиву від уряду), то мається враження, що це пише не голова майнерської юнії, але компанійний і поліційний агент. Досить сказати, що капіталістична преса подала цей лист в формі телєграми з Етлентік Сіті, Н. Дж., — в цілости, такий був він й на руку.

В своїм листі до Ливінгстона Луїс дорікає, що страйк майнерів в 26. дистрікті не лише перешкодив продукції вугля в майнах, які працюють на підставі угоди з "Ю. М. В. оф А.", але й спричинив відтягнення інжінєрів, помічників та инших робітників, що утримують майни в русі, чим виставив на небезпеку компанійну власність. Дальше Луїс признається, що він телєграфував до Ливінгстона, аби майнері в Новій Скошії вертали до роботи, після того, як до него звернулася в цій справі "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен". Він називає вчинок Ливінгстона, себто проголошення майнерського страйку в Новій Скошії — "безумною авантурою". Дальше він каже: "Це умисне зломання істнуючого контракту між оперейторами і майнерами Нової Скошії не має оправдання і заслугує на нагану". А тимчасом це є чорною брехнею Луїса, коли-б навіть брати справу з того боку, що майнері повинні додержувати контракту з вуглевими компаніями. Бо майнері в Новій Скошії вийшли на страйк не длятого, щоби добиватися від компанії підвижки платні або скорочення годин праці, на що вони підписали контракт, але длятого, щоби правительство відтягнуло зі страйкового терену військо. Ніяких домагань тут страйкуючі майнері до компанії не ставлять. Про це дуже добре знає і сам Луїс, але говорить він так тому, бо став на оборону компанійних інтересів проти страйкуючих майнерів, членів своєї власної організації.

Дальше Луїс говорить мовою, на яку може здобутися лише поліційний агент. Він, голова великої робітничої юнії і горожанин Злучених Держав, стає в обороні капіталістичного канадійського правительства, домініяльного і провінціонального — перед канадійськими робітниками. Цікаво, чи є ще де в світі такі "робітничі провідники"?! Ось що каже Луїс в листі до Ливінгстона (подаємо дослівний перевід):

"Ваш атак на ці закони і институції вашого провінціонального і домініяльного правительства не може бути протегований Злученими Майнерами Америки ("Юнайтед Майн Воркерс оф Америка"). Офіціяльна заява дистріктової екзекутивної ради, що страйк є для політичних цілей, висвітлює справу і дає еще один доказ, коли такого потрібно, ваших правдивих намірів.

"Я маю на увазі, що ви є самозванчим революціонером. Я є обзнакомлений зі **сталими інтригами між вами і вашим злим духом МекЛакленом а вашим революційними панами в Москві.** Я пригадую собі слова, які ви сказали на порівнуючо малім мітінгу інтернаціональної екзекутивної ради в Індіянаполіс, коли то ви з холодною дикістю пятилітнього мальчика заперечуючого свою матір проголосили, що **вірите в насильну революцію.**

"Нема сумніву, що теперішний страйк в Новій Скошії відповідає вашій ідеї про революцію проти британського правительства і змагає до цего.

"...Треба вам знати тепер і на будуче, що "Юнайтед Майн Воркерс" не є політичним фанатиком, який хоче повалити встановлені институції свого правительства. Ані не може вона (майнерська юнія) бути уживана для підтримування урядників зі сковирканою бизнесовою моралю або індивідіумів, що страдають від умового збочення, таких як ви самі і той гурт паперових революціонерів, що придержується вас".

Такою мовою потрафить говорити президент майнерської федерації Луїс до президента 26. дистрікту "Ю. М. В. оф А.". Ливінгстона. Такою мовою говорить Луїс до тих, що є одними з найчеснійших і найщирійших робітничих дічів на цілу Канаду і Злучені Держави. Такою мовою говорить він до тих, що є найбільше люблені рядовими робітниками майнерами. І це говорить той Луїс, імя котрого майнері Нової Скошії витали на масових мітінгах лише свистом і окликами обурення. Це говорить той Луїс, на згадку імени котрого кореспондентом "Canadian Press" майнері відповідали лише: "До чорта з Луїсом!" Дійсно, такою мовою, якою заговорив Луїс до Ливінгстона, не відважився би заговорити навіть президент "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен", ані шеф тайної поліції.

Разом з усуненням з уряду екзекутиви 26. дистрікту і назначенням на її місце нової, покищо лише в особі одного "президента" Беррета, Луїс вислав також телєграму до президента "Брітіш Емпаєр Стіл Корпорейшен" Волвіна, в якій повідомляє його, що всі льокальні юнії, які находяться на "нелєгальнім страйку", будуть повідомлені телєграфічно, щоби сейчас вертали до роботи. Дальше Луїс просить о кооперацію представників компанії в зломанню страйку, а до компанійних менеджерів звертається, щоби вони узнавали лише тих юнійних урядників і переводили з ними всі діла, котрі будуть назначені провізоричним дистріктовим "президентом" Берретом. Їм просить Луїс передавати також всі гроші, стягнені як членські вкладки при "чек-аф системі".

В такий ганебний спосіб хоче Луїс зломати страйк майнерів в Новій Скошії, як також хоче при цій нагоді вичистити 26. дистрікт із червоних, які стоять йому колькою в боці. Та чи вдасться це йому, в тім ще велике питання. Правда, Луїс має за собою сильну сталеву корпорацію і провінціональне та домініяльне правительства, однак проти него стоять одним фронтом всі майнері. Розуміється, що майнері Нової Скошії на чолі зі своєю дистріктовою екзекутивою не повинуються Луїсови, про що вже заявили як Ливінгстон і МекЛаклен, так і самі майнері в числі 4.000 на масовім мітінгу в Глейс Бей. Їм доведеться відірватися від центрального офісу в Індіянаполіс і створити осібну самостійну юнію. Однак на перешкоді буде їм це, що компанія буде признавати не їх юнію, а поплечників Луїса, хоч вони і не будуть мати за собою членства. В такім разі і часть менше свідомих майнерів може відпасти від самостійної юнії і прилучаться до сторонників Луїса, які будуть користуватися протекцією компанії. Чим те все закінчиться, сказати певно не можна. В кождім разі послідний крок Луїса є обчислений на розбиття радикального юнійного руху серед майнерів в Новій Скошії. І цим своїм кроком Луїс ясно показує, що він стоїть на услугах капіталістів та є ворогом робітничої кляси.

КУЛЬТУРНЕ ШЕФСТВО МІСТА НАД СЕЛОМ.

(Від нашого кореспондента з України.)

Одним із найважнійших питань сучасного життя на Радянській Україні є питання тісного обєднання робітників з селянами, або як тов. Ленін назвав це: "смичка міста з селом".

Щоби зміцнити всі здобутки революції, щоби швидче добитись великої мети наміченої пролєтаріятом ще в перші дні революції, щоби переродити думку працюючих мас і виховати молоде покоління в новім дусі, для цього необхідно втягнути в спільну революційну роботу селянство, що на Україні як і в Росії становить величезну більшість всього населення. До того ще ця більшість менше культурна, менше образована і свідома, як меншість населення — революційна робітнича кляса.

І ось для того, щоби витягнути слабшого брата гречкосія з його віковічної тьми, щоби вивести його на рівний шлях волі і вказати йому прямому дорогу до будучого щастя — проводиться в життя єднання міста з селом. Це єднання проводиться через так зване шефство (опіка).

Всі робітничі організації беруть шефство над сільськими організаціями і одна від другої вчаться і проводять спільно всяку роботу.

Найбільш розвинулось на Україні культурне шефство. Всі культурні робітничі організації беруть шефство над культурними організаціями села. Майже всі робітничі клюби приймають на себе шефство над селянськими клюбами, селянськими будинками, хатами-читальнями і т. п. культурними центрами села.

Це шефство виражається в доставці селянським організаціям книжок, журналів і газет, а також і в ідейнім руководстві роботою селянських організацій. Мійські робітничі клюби обмінюються з селянськими організаціями своїми протоколами, програмами роботи, референтами і т. д. Таким чином, одна організація ознайомляється з роботою другої, присвоює від неї все що краще і направляє свої помилки в роботі.

Крім того, поміж робітничими і сільськими організаціями практикується широко живий звязок. При всякій нагоді, в неділю чи в свято група робітників виїзджає в село в свою підшефну організацію, дуже часто з музикою, з драматичним кружком, з гарними референтами.

І навпаки. Групи селян дуже часто приїзджають в місто до свойого шефа — до робітничої організації. Тут селяне приглядаються життю-буттю робітників, знакомляться зі становищем їх фабрики чи завода, повідомляють робітників про становище на селі і відїзджають назад в село з найновійшими політичними вістями, щоби поділитися там зі всіми селянами.

Тепер ні одно революційне свято, ні одна важнійша політична подія не пройде на Україні так, щоби в місті не було представників села, а в селах, щоб не було представників робітничих організацій.

Шефство міста над селом дає на Україні дуже гарні результати. Селянство очунівши після страшного голоду, взялось за політичну і культурно-освітну роботу і при помочи своїх шефів села дуже швидко відроджується.

День за днем в українськім селі затираються зовсім останні сліди темряви і некультурности залишившоїся в спадку по батюшці царю і його порядках.

І. Ткачук.

Катеринослав, 17. червня 1923.

УКРАЇНСЬКІ ФАШІСТИ В БЕРЛІНІ.

(Від нашого кореспондента в Берлині.)

При фінансовій і моральній піддержці німецьких і російських монархістів, в Німеччині процвитає "благополучно" український фашізм. Гуртується він довкола "гетьмана" Скоропадського, а духовними його провідниками є Богдан Лепкий, Скоропис-Йолтуховський і инші. Вони видають навіть в українській мові газету п. н. "Український Козак", на якій замість тризуба, ставлять "герб" італійських фашістів. В Берліні осередком фашізму є студентська "Громада". Є це просто ріжна студентська збиранина, переважно з Придніпрянщини, вся та нужденна, недоросла українська інтеліґенція, яка солодко мріяла колись про ріжні державні посади аж до міністерських включно. Тепер вона жие одною лише надією на фашізм, а на український в виді бандитизму зокрема: А жие лише тому, що має грошеву піддержку почасти від німецьких монархістів, а почасти від "патріотичних" товариств з Америки.

Коли, втікаючи від польського суду, прибув до Берліна посол до польського сойму з Волині Марко Луцкевич, українські фашісти з студентської "Громади" попросили його, щоби виголосив їм відчит на тему: "Українська репрезентація в польськім соймі". Луцкевич, розуміється, відчит виголосити згодився і почав до него приготовлятися (відчит мав бути виголошений в суботу, 16. червня).

Тимчасом фашісти розвідали, в яких кругах обертається Луцкевич. Крім того, в розмові з батьком укр. фашістів в Берліні Скоропис-Йолтуховським Луцкевич сказав, що думає вертати на Волинь, тільки не на польську. І от день перед відчитом Луцкевич довідується, що в призначений день читає в студентській "Громаді" відчит зовсім не він, але грузинський студент на тему: "Большевицька окупація Грузії". Українські фашісти навіть не повідомили про це Луцкевича. А коли він пішов запитатися, чи правда цему, відповіли що так.

Вони не хотіли Луцкевича, бо у них є спільний дух з польськими фашістами. А Луцкевич певно не висловився-б прихильно про їх польських побратимів, з якими вони мають духовий, а навіть матеріяльний звязок.

Одиноку на Волині українську газету "Українське Життя" польські власти закрили, її редактора і адміністратора арештували, а фашістсько-оскілківський "Дзвін" польські фашісти і дідичі субсидують і розсилають українському населенню на Волині зовсім безплатно.

Цего самого духа є і українські фашісти в Берліні. Вони покладають надії не на людей бодай типу Луцкевича, але на Петлюру, Оскілка, та сподіються для себе овочів від нової протирадянської комбінації, створеної генералом Фошом з польськими фашістами на чолі, до якої крім офіціяльних держав — васалів французького імперіялізму, увійшов Петлюра з своїми недобитками. Увійшов не як сила, але як фірма.

Але українські фашісти в Берліні навіть і тут крім симпатії, нічим не поможуть своїм побратимам в Польщі. Це занадто трусливе сотворіння і до бандитизму не надається. Воно лише чекає, коли то плянований бандитизм, а після него оружна інтервенція французьких васалів у внутрішні справи Радянської України, прочистить їм дорогу до міністерських канцелярій. Та скорше вони здохнуть навіть на інтернаціонально - фашістськім хлібі, чим справдяться їх надії.

Мірочник.

Громадою за електрофікацію.

Волостні збори селян Краснопівстанської волости коло Одеси порішили зібрати з кождої хати по два пуди збіжа на електрофікацію села.

АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕНАТОР БРУКГАРТ В КИЇВІ.

Українська радянська преса доносить:

До Київа прибув американський сенатор Брукгарт та представники американського міністерства почти та телєграфу. В розмові з представниками газет Брукгарт заявив:

"Загальне враження моє від подорожі по Росії та Україні найкраще. Велике враження зробило на мене те, що країна так швидко відроджується і трудящі виявляють богато енергії і завзяття в відбудові її у всіх галузях життя. Коли я приїду до Америки, то з радістю підкреслю там особливу увагу радянського уряду до сільського господарства федерації, яке зараз в гарному стані і має велику будуччину. Я також переконався, що взаємовідносини Радянської влади з селянством нормальні і дружні наперекір всім брехливим чуткам.

В справі торговельних зносин Злучених Держав з Совітською Росією Брукгарт заявив:

"Торговельні і промислові круги Америки стремлять до негайного встановлення торговельних зносин з Росією і визнання радянського уряду, до якого дуже гарно ставиться мійське населення та фармері. Все, що я бачив тут, переконує мене в потребі встановлення дружних взаємовідносин між двома великими народами. Це покладає на мене обовязкове завдання по приїзді до Америки розвинути кампанію в справі визнання радянського уряду".

Американські гості побували у голови Київського Губвиконкому тов. Гамарника, якого прохали познайомити їх з становищем кооперації на Україні, з справою єдиного сільсько-господарського податку і з господарським будівництвом.

Коли розмова дійшла до відносин між Англією і Росією і вимог англійського уряду, сенатор Брукгарт заявив: "Недавно я був в Англії і переконався, що більшість англійських газет ставиться неприхильно до політики Корзона".

Я був на Кооперативному зїзді в Шотляндії, де англійські делєгати одноголосно ухвалили резолюцію з доганою Корзонови за його політику до Радянської Республики. Ця політика безумовно шкідлива і я радив би Росії не уступати в справі кордону. Бажано мати яко мога далі від свого кордону ріжних хижаків.

Американці оглянули дитячий городок "Ленінськ", який їх цілком задовольнив. Брукгарт сказав, що дитячий городок "Ленінськ" може бути зразком для Европи і Америки. По приїзді до Америки я буду через газети знайомити громадян з роботою радянської влади в галузи виховання своїх дітей.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЄНДАР

21. липня 1881 р. кара смерти для Гесі Гельфман замінена вічною каторгою.

21. липня 1906 р. наказ про розпуск 1-ої Державної Думи.

21. липня 1918 р. страйк зелізничників проти гетьмана Скоропадського.

21. липня 1918 р. ліквідація повстання в Ярославю.

23. липня 1906 р. виборжська нарада членів першої Державної Думи.

23. липня 1918 р. Всеукраїнський робітничий зїзд.

23. липня 1918 р. в Москві арештовано Всеросійську конференцію робітників скликану меншевиками.

24. липня 1905 р. страйк на збройному заводі в Тулі.

24. липня 1906 р. зачинення політичних клюбів, професійних спілок і поступових часописів в Петрограді.

24. липня 1917 р. розброєння робітників в Петрограді урядом Керенського.

24. липня 1918 р. українські зелізниці взято під німецьку контролю.